

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/24bdMARK002/24
Názov predmetu	kritické myslenie a argumentácia I.
Rozsah	2S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Anna Hurajová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Úspešné absolvovanie predmetu Kritické myslenie a argumentácia I. podmieňuje pravidelná účasť na seminároch (povolené sú max. 2 absencie, v individuálneho študijného plánu je nutná minimálne 50 % účasť na seminároch), aktívna participácia na výučbe (zapájanie sa do diskusií a riešenie čiastkových úloh na seminároch), úspešné absolvovanie záverečnej skupinovej diskusie formou kolokvia a úspešné absolvovanie záverečného písomného testu.

Študent môže získať spolu 100 bodov (100 %):

- 20 % (= 20 bodov) hodnotenia tvorí účasť na seminároch (povolené sú max. 2 absencie, v individuálneho študijného plánu je nutná minimálne 50 % účasť na seminároch), a aktívna participácia na výučbe (zapájanie sa do diskusií a riešenie čiastkových úloh na seminároch).
- 40 % (= 40 bodov) hodnotenia tvorí aktívna participácia na záverečnej skupinovej diskusii (kolokvium)
- 40 % (= 40 bodov) hodnotenia tvorí absolvovanie záverečného písomného testu.

Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať minimálne 56 % bodov (celkovo 56 bodov zo 100). Záverečná hodnotiacia stupnica: 100 – 92 = A; 91 – 83 = B; 82 – 74 = C; 73 – 65 = D; 64 – 56 = E; 55 a menej = FX.

A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami

B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami

C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky

D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby

E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám

FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta

Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu získa tieto vedomosti, schopnosti, zručnosti, kompetencie:

- VEDOMOSTI: študent nadobudne teoretické a faktické poznatky z oblasti kritického myslenia a kognitívnych skreslení na úrovni zapamätania a porozumenia; orientuje sa v širokom spektre teoretických poznatkov spojených s druhmi myslenia, kritickým myslením, kognitívnymi skresleniami, falošnými správami, hoaxami a dezinformáciami; dokáže analyzovať a aplikovať teoretické vedomosti pri výkone zložitejších úloh v oblasti kritického myslenia, argumentácie a logiky; osvojí si súvislosti medzi teoretickým rámcom kritického myslenia a racionálnej komunikácie a nástrojmi, ktoré sa v rámci uvedeného prostredia

využívajú; dokáže identifikovať kognitívne skreslenia, falošné správy, hoaxy, dezinformácie a mizinformácie,

- **SCHOPNOSTI A ZRUČNOSTI:** študent je schopný aplikovať v praxi komplexné poznatky súvisiace kritickým myslením; vie aplikovať kritické myslenie požadované pri riešení každodenných úloh; vie rozpoznať kognitívne skreslenia, falošné správy, hoaxy, dezinformácie a mizinformácie; vie rozpoznať chyby v myslení a aplikovať kritické myslenie; dokáže sa rozhodovať v podmienkach neúplného súboru informácií; rozvíja si analytické schopnosti, komunikačné a prezentačné zručnosti, a schopnosť argumentácie,

- **KOMPETENCIE:** študent si osvojí schopnosť samostatne riešiť a analyzovať problémy súvisiace s kritickým myslením; osvojí si postupy pri aplikovaní kritického myslenia v praxi a dokáže ho aplikovať pri posudzovaní mediálnych obsahov; dokáže riešiť odborné úlohy v danej oblasti a identifikovať súvislosti riešených problémov.

Stručná osnova predmetu

1. Mediálna gramotnosť. Hoaxy a dezinformácie. Príklady a cvičenia.
2. Mediálna gramotnosť. Falošné správy a falošné videá. Príklady a cvičenia.
3. Znak falošných správ a hoaxov – titulky, jazyk, obrázky, názory. Technologické trendy v tvorbe mediálnych správ. Overovanie a vyhľadávanie zdrojov.
4. Mýty, ktorým veríme – príklady a overovanie.
5. Druhy myslenia. Verbálne myslenie. Deduktívne myslenie. Induktívne myslenie. Analytické a logické myslenie. Rýchle a pomalé myslenie. Kritické myslenie.
6. Kritické myslenie. Základné pojmy súvisiace s kritickým myslením. Príklady na kritické a nekritické myslenie. Práca s primárnymi zdrojmi informácií.
7. Veta a tvrdenie. Fakt a názor.
8. Korelácia verzus kauzalita.
9. Konfirmačné skreslenia (Confirmation biases) I. Chyby v myslení. Príklady a cvičenia.
10. Konfirmačné skreslenia (Confirmation biases) II. Chyby v myslení. Príklady a cvičenia.
11. Filozofické britvy ako nástroj kritického myslenia.
12. Záverečné kolokvium.

Odporúčaná literatúra

1. Kačinová, V. & Hurajová, A. (2022). Selected problems of media education: for students of mass media communication. FMK UCM.
2. Hurajová, A. (2025). Enhancing media literacy and critical thinking skills at a Slovak university: Exploring student perceptions. Lumina, 19(1), 102–119.
3. Vrabec, N. & Petranová, D. (2019). Persuázia a médiá. FMK UCM.
4. Gálik, S., & Tolnaiová, S. G. (2020). Cyberspace as a new existential. Cyberspace, 13.
5. Poliačik, M. & Lančová, L. (2022). Poriadok v hlave. N Press.
6. Schmidt, M., Šedík, M. & Taliga, M. (2018). Ako správne argumentovať, písať a diskutovať. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum.
7. Markoš, J. (2019). Sila rozumu v bláznivej dobe. N Press.